

عملکرد نهاده‌های تولید در بیمارستان‌های عمومی دانشگاه علوم پزشکی ایران

عزیز رضاپور* حسن حق‌پرست**

Performance of production factors in general hospitals affiliated to Iran University of Medical Sciences

A Rezapoor☆ H Haghparast

*Abstract

Background: For the purpose of optimal utilization and boosting the productivity of resources, hospitals as economic firms must use economic analysis.

Objective: Assessing the performance of production factors in general hospitals affiliated to Iran University of Medical Sciences (1991-2001).

Methods: This was a cross-descriptive study carried out in 2003. Information sheets were used to gather the data, which were further analyzed using Eviews software and SuR statistical test.

Findings: Production elasticity of physicians, nurses, active beds, and paramedical personnel were 0.57, 0.33, 0.24, and -0.07, respectively. Average length of stay and subjective variables had an effect rate of -0.188 and 0.47 on hospitals' production, respectively. All production factors showed positive values of marginal product except for paramedical personnel and there was increasing return to scale in target hospitals.

Conclusion: All production factors were in economic region of production and had optimal performance except for paramedical forces. Thus, in order to boost the total product, an increase of all factors except the paramedical personnel, is recommended.

Keywords: Hospital Economics, Hospitals, Efficiency, Physicians, Nursing Staff, Paramedical Personnel

* چکیده

زمینه: در راستای ارتقای بهره‌وری منابع تولید و استفاده بهینه از آنها، بیمارستان‌ها به عنوان یک بنگاه اقتصادی باید از تجزیه و تحلیل‌های اقتصادی استفاده نمایند.

هدف: مطالعه به منظور ارزیابی کارایی و عملکرد نهاده‌های تولید در بیمارستان‌های عمومی دانشگاه علوم پزشکی ایران انجام شد. **مواد و روش‌ها:** در این مطالعه مقطعی داده‌های کارایی و عملکرد نهاده‌های تولید بیمارستان‌های عمومی دانشگاه علوم پزشکی ایران طی سال‌های ۱۳۷۱ تا ۱۳۸۱ با استفاده از پرسش‌نامه تولید جمع‌آوری و با استفاده از نرم‌افزار Eviews و با بهره‌گیری از آزمون SUR تجزیه و تحلیل شد. شکل تابع تولید از نوع کاب داگلاس بود.

یافته‌ها: کشش تولید نهاده پزشکان، پرستاران، تخت فعال و کارکنان پیراپزشک در بیمارستان‌های مورد مطالعه به ترتیب ۰/۵۷، ۰/۳۳، ۰/۲۴ و ۰/۰۷- بود. متغیر مجازی و متوسط مدت اقامت بیماران بستری به ترتیب ۰/۴۷ و ۰/۱۸۸- بر تولید بیمارستان‌های مورد مطالعه تأثیر داشتند و تولید نهایی تمام نهاده‌ها به غیر از نهاده پیراپزشکان مثبت بود. بازدهی نسبت به مقیاس صعودی در بیمارستان‌های مورد مطالعه وجود داشت.

نتیجه‌گیری: تمام نهاده‌های تولید به غیر از نهاده پیراپزشکان در این بیمارستان‌ها در منطقه منطقی تولید قرار داشتند و عملکردشان مطلوب بود. پیشنهاد می‌شود به منظور افزایش تولید کل، همه نهاده‌ها به غیر از پیراپزشکان افزایش یابند.

کلیدواژه‌ها: اقتصاد بیمارستان، بیمارستان‌ها، کارایی، پزشکان، کارکنان پرستاری، کارکنان پیراپزشکی

* عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی قزوین

** کارشناس ارشد اقتصاد بهداشت

آدرس مکاتبه: دانشگاه علوم پزشکی قزوین، دانشکده بهداشت، گروه مدیریت، تلفن ۵-۳۳۳۶۰۰۱

☆Email: rezapoor_a57@yahoo.com